

TEKISINKÖ TESTAMENTIN?

Diabetesliitto ja Diabetestutkimussäätiö

Lahti 28.11.2018

Asianajaja Harri Jussila

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Kuka on äänessä?
- Kuka perii perittävän varallisuuden?
- Entä jos perillisiä ei ole?
- Testamentti ja legaatti
- Miten testamentti tehdään ja peruutetaan?
- Mikä voi mennä pieleen?
- Onko testamentin tekemisessä syytä käyttää asiantuntijaa?
- Missä säilyttää testamenttia?
- Tekisinkö testamentin?

IQUJA ASIANAJOTOIMISTO OY

- Aa Harri Jussila
 - OTM 2002, AA 2008, Aalto EMBA 2015
- Diabetestutkimussäätiön hallituksen jäsen
- INTEGRITY, QUALITY, UNDERSTANDING, JUDGMENT, ACTION
- Yritysten väliset riita-asiat
- Hanke yritysten konfliktien hallinnoinnin parantamiseksi

KUKA PERII PERITTÄVÄN VARALLISUUDEN

- Perintökaari 1965/40
- 1:1§: Periiä voi vain se, joka elää perittävän kuolinhetkellä; kuitenkin periköön sitä ennen siitetty lapsi, jos tämä sittemmin syntyy elävänä.
- 1:2§: Jos perillinen on kuollut eikä voida todistaa, että hän on elänyt perittävän jälkeen, katsottakoon hänen kuolleen ennen perittävää.
- 2:1§: Lähinnä saavat perinnön rintaperilliset.
 - Kukin lapsista saa yhtä suuren osan perinnöstä. Milloin lapsi on kuollut, tulevat lapsen jälkeläiset hänen sijaansa, ja joka haara saa yhtä suuren osan.
- Jos perittävä oli naimisissa eikä häneltä ole jäänyt rintaperillistä, menee jäämistö eloonjääneelle puolisolle (huom! Mitä tapahtuu eloonjääneen puolison kuollessa!).
- Vanhemmat ja heidän jälkeläisensä
- Jos rintaperillisiä, vanhempia tai heidän jälkeläisiään ei ole → isovanhemmat ja heidän lapsensa
- Serkut eivät peri

ENTÄ JOS PERILLISIÄ EI OLE?

- 5:1§: Jollei perillistä ole, menee perintö valtiolle.
- Valtiokonttori voi päättää omaisuuden luovuttamisesta läheiselle, asuinkunnalle tai kiinteän omaisuuden sijaintikunnalle.

TESTAMENTTI JA LEGAATTI

- Perittävän omaisuudelle on aina laillinen ottajansa
- Perittävällä on kuitenkin oikeus määrätä omaisuuden saajasta itse
- 9:1§: Joka on täyttänyt kahdeksantoista vuotta, saa testamentilla määrätä jäämistöstään.
 - 9:2§: Testamentti muun henkilön kuin testamentin tekijän kuolinhetkellä elävän taikka sitä ennen siitetyn ja sittemmin elävänä syntyvän hyväksi on tehoton.
 - 7:1§: Rintaperillisellä sekä ottolapsella ja tämän jälkeläisellä on lakiosa perittävän jälkeen.
 - Lakiosa on puolet 1 momentissa mainitulle perilliselle lakimääräisen perimisjärjestyksen mukaan tulevan perintöosan arvosta.
 - 3:1.2§: Milloin eloonjääneen puolison kuollessa ensiksi kuolleen puolison isä, äiti, veli tai sisar tahi veljen tai sisaren jälkeläinen on elossa, saavat ne heistä, joilla silloin lähinnä on oikeus periä ensiksi kuollut puoliso, puolet eloonjääneen puolison pesästä, mikäli jäljempänä tässä luvussa ei toisin säädetä. Älköön eloonjäänyt puoliso testamentilla määrätä sitä, mitä siten on tuleva ensiksi kuolleen perillisille.
 - Jos vain käyttöoikeus, ei voi testamentata

TESTAMENTTI JA LEGAATTI

- Testamentti eli yleisjälkisaädös
 - Koko jäämistö
 - Määräosa koko jäämistöstä
 - Se, mikä jää jäljelle muiden testamenttimääräysten toteuttamisen jälkeen
- Testamentin saaja on kuolinpesän osakas
- Legaatti eli erityisjälkisaädös
 - Tietyn esineen omistusoikeus
 - Omaisuutta omistusoikeutta rajoitetummin oikeuksin (oikeus käyttöön tai tuottoon)
 - Tietty arvomäärä
- Legaatin saaja ei ole kuolinpesän osakas
- Legaatti täytetään jakamattomasta kuolinpesästä

MITEN TESTAMENTTI TEHDÄÄN?

- 10:1§: Testamentti on tehtävä kirjallisesti kahden todistajan ollessa yhtäikaa läsnä, ja heidän on, sitten kun testamentin tekijä on allekirjoittanut testamentin tai tunnustanut siinä olevan allekirjoituksensa, todistettava testamentti nimikirjoituksillaan. Heidän tulee tietää, että asiakirja on testamentti, mutta testamentin tekijän vallassa on, tahtooko hän ilmoittaa heille sen sisällön.
- 10:2.1§: Todistajat merkitköt nimikirjoituksensa oheen ammattinsa ja asuinpaikkansa samoin kuin todistamisen paikan ja ajan sekä tehköt siihen merkinnän muistakin seikoista, joiden he katsovat vaikuttavan testamentin pätevyYTEEN.
- 10:5§: Jos testamentin tekijä on siinä järjestyksessä, kuin testamentin tekemisestä on säädetty, peruuttanut määräyksensä tai jos hän on hävittänyt testamentin tahi muutoin selvästi ilmaissut, ettei määräys enää vastaa hänen viimeistä tahtoaan, on määräys tehoton.
- Muotomääräykset koskevat sekä testamenttia että legaattia

MIKÄ VOI MENNÄ PIELEEN?

- Testamentti voidaan moitteen johdosta julistaa pätemättömäksi
 - 1) jos testamentin tekijä 9 luvun 1 §:n mukaan ei ollut kelpoinen määräämään jäämistöstään;
 - 2) jos testamenttia ei ole tehty laissa säädetyssä muodossa;
 - 3) jos testamentin tekemiseen on vaikuttanut mielisairaus, tylsämielisyys tai testamentin tekijän muu sieluntoiminnan häiriö; tai
 - 4) jos testamentin tekijä on pakotettu tekemään testamentti tai hänet on siihen taivutettu käyttämällä väärin hänen ymmärtämättömyyttään, tahdonheikkouttaan tai riippuvaista asemaansa taikka jos hänet on petollisesti viety tekemään testamentti tahi jos hän on muutoin sillä tavoin erehtynyt, että se on määräävästi vaikuttanut hänen tahtoonsa.

ONKO TESTAMENTIN TEKEMISESSÄ SYYTÄ KÄYTTÄÄ ASIANTUNTIJAA?

- Ovatko lähtökohdat oikein?
- Toteutuuko tarkoitus?
- Veroseuraamukset?

- Ei ole pakko käyttää asiantuntijaa, mutta suositeltavaa se kyllä on

- Asianajaja vai lakimies (vai varatuomari)?

MISSÄ SÄILYTTÄÄ TESTAMENTTIA?

- Missä testamentti pysyy tallessa?
- Mistä testamentti löytyy perittävän kuoltua?
- Onko testamentin muuttamiseen/peruuttamiseen tarvetta?
- Testamentin toimeenpanija?

TEKISINKÖ TESTAMENTIN?

- Ei oikeudellinen kysymys
- Onko varallisuutta? Minkälaista varallisuutta on?
- Onko perillisiä?
- Meneekö omaisuus mieleisille perillisille?
- Tarvitsevatko perilliset lisää omaisuutta?
- Mitä hyvää testamentilla omaisuudella voidaan saada aikaan?
- Jos omaisuuttaan testamenttaa, miten voi varmistua siitä, että omaisuus päättyy aiottuun tarkoitukseen?

- KIITOS!

IQUJA

• Iquja Attorney Ltd • Huopalahdentie 24, 00350 Helsinki, Finland • Tel +358 50 577 4088 • www.iquja.com